

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 9. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 – 68,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 9. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 – 68, bylo řízení o žalobě podané žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 9. 9. 2013, č. j. 22557/13/5000-14501-711232 zastaveno z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž uvedla, že krajský soud zastavil řízení v rozporu se skutkovým i právním stavem. Navíc se stěžovatelka nemohla k věci vyjádřit. Protože podle stěžovatelky byly dány důvody pro osvobození od soudních poplatků, navrhla, aby napadené usnesení bylo zrušeno a aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Odvolací finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovilo nesouhlas s přiznáním odkladného účinku a navrhlo zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud rozhodoval o kasační stížnosti, i když stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek a není zastoupena advokátem. Ačkoliv povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právníckého vzdělání advokátem je jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není v určitých věcech nutno trvat na splnění této podmínky. K této otázce se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, dostupný na www.nssoud.cz, ve kterém vyslovil, že „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.“ V rozsudku ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77, pak vyslovil, že „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského, resp. krajského soudu, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému a ve svém důsledku by popíralo smysl samotného řízení. Tato okolnost proto sama o sobě nemůže bránit projednání věci a vydání meritorního rozhodnutí. (...) [S] ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek.“ Závěry vyslovené v citovaných rozsudcích je třeba aplikovat i v dané věci. Není-li totiž třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků, není třeba na splnění těchto zákonných náležitostí trvat ani v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Kasační stížnost stěžovatelky je tedy přípustná a projednatelná i přesto, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti a není zastoupena advokátem. Pro podporu těchto závěrů lze poukázat i na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 66/2012 - 22, ze dne 31. 10. 2012, č. j. 4 As 64/2012 - 14, či ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 47/2014 – 22, všechny dostupné na www.nssoud.cz.

Podle ust. § 9 odst. 1 a 3 zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení o kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.

Předpokladem pro zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku tedy je, že účastník byl k jeho zaplacení vyzván, že byl poučen o následcích nesplnění výzvy a že marně uplynula určená lhůta k zaplacení poplatku.

Krajský soud usnesením ze dne 25. 2. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 – 19, vyzval stěžovatelku k zaplacení soudního poplatku za řízení o žalobě a usnesením ze dne 25. 2. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 – 20, k zaplacení soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku. Na tyto výzvy stěžovatelka reagovala podáním obsahujícím námitku podjatosti soudců krajského soudu a žádostí o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta k zastupování v řízení.

Krajský soud, po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že soudci krajského soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věci, usnesením ze dne 29. 5. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 - 53, které nabylo právní moci dne 16. 6. 2014, žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta nevyhověl. Stěžovatelku následně vyzval, aby zaplatila soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč a soudní poplatek za návrh na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí ve výši 1.000 Kč. Současně ji poučil, že pokud

pokračování

nebude výzvě vyhověno, bude řízení o žalobě zastaveno. Tato výzva byla stěžovatelce doručena dne 17. 6. 2014. Protože stěžovatelka soudní poplatek nezaplatila, krajský soud napadeným usnesením rozhodl o zastavení řízení.

Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud postupoval v souladu se zákonem, když řízení o žalobě zastavil. Ostatně nesplnění zákonných podmínek pro zastavení řízení stěžovatelka v kasační stížnosti ani nenamítala. Pouze poukazovala na existenci důvodů pro přiznání osvobození od soudních poplatků v řízení před krajským soudem. V této souvislosti je třeba uvést, že usnesení krajského soudu o nepřiznání osvobození stěžovatelky od soudních poplatků ze dne 29. 5. 2014, č. j. 59 Af 11/2014 - 53, přezkoumal Nejvyšší správní soud a rozsudkem ze dne 21. 8. 2014, č. j. 7 As 141/2014 - 17, kasační stížnost zamítl. Pokud pak stěžovatelka namítala, že se krajský soud nezabýval skutečným skutkovým a právním stavem dané věci, je tato námitka nedůvodná. Krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení shrnul obsah soudního spisu, z něhož vyplývá, že stěžovatelka byla řádně vyzvána k zaplacení soudních poplatků, které však i přes výzvu soudu nezaplatila s tím, že relevantní právní úpravu (§ 9 zákona o soudních poplatcích) umožňuje zastavit řízení v případě nezaplacení soudního poplatku.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a odvolacímu finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu